

รายงานผลการทดลองเรื่องเติมการทดลองสิ้นสุด

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาการอารักขาพืช
2. โครงการวิจัย : อนุกรมวิธาน ชีววิทยาและเทคนิคการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
กิจกรรม : อนุกรมวิธาน ชีววิทยา และเทคนิคการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : อนุกรมวิธาน ชีววิทยา นิเวศวิทยาของวัชพืช
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : ศักยภาพในการแข่งขันของจิงจ้อในพืชหลัก
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Competition potential of *Operculina turpethum* (L.) Sativa Manso in crop
4. คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : นายสิริชัย สาธุวิจารณ์ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
ผู้ร่วมงาน : นางสาววนิดา ธารถวิล สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
: นางสุพัตรา ชาวงจักร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์

5. บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพในการแข่งขันของจิงจ้อในพืชหลัก เพื่อทราบข้อมูลผลกระทบและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดการจิงจ้อในอ้อย ดำเนินการทดลองระหว่างเดือน ตุลาคม 2553 - กันยายน 2555 ณ เรือนทดลอง กลุ่มวิจัยวัชพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 4 ซ้ำ มี 5 กรรมวิธี โดยการปลูกอ้อยและจิงจ้อในอัตราส่วนต่างๆ ดังนี้ อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 100:0 อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 75:25 อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 50:50 อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 25:75 และอัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 0:100 ผลการทดลอง พบว่า ความสูงอ้อย ที่ระยะ 1-3 เดือน หลังย้ายปลูก มีความแตกต่างกันตามอัตราส่วนการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ แต่หลังจากนั้นไม่แตกต่างกัน อัตราส่วนการปลูกอ้อยกับจิงจ้อไม่มีผลต่อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้นอ้อย แต่มีผลต่อการแตกกอของอ้อย ที่ระยะ 4 เดือน หลังย้ายปลูกไปแล้ว การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 ให้ผลผลิตอ้อยสูงสุด คือ 19.0 กิโลกรัม

6. คำนำ

อ้อยเป็นพืชที่มีอายุในการเก็บเกี่ยวยาวนาน จึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดการวัชพืชเพราะถ้าไม่สามารถจัดการได้จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตของอ้อยลดต่ำลงเป็นอันมาก รวมถึงการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต วัชพืชในไร่อ้อยสามารถขยายพันธุ์และแพร่ระบาดได้รวดเร็ว ทำให้การควบคุมและกำจัดยาก วัชพืชเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ได้เกือบทุกสภาพแวดล้อม ตัวอย่างเช่น แห้วหมู หญ้าตีนกา หญ้าปากควาย หญ้าดอกขาว หญ้าชันกาด ผักยาง ผักโขมหนาม ผักเบี้ยหิน และพวกวัชพืชเถาเลื้อย (เกลียวพันธ์, 2546) โดยปกติเกษตรกรจะทำการควบคุมวัชพืช 2

ครั้ง คือ ช่วงเวลาปลูก และช่วงของการพูนโคนใส่ปุ๋ย ซึ่งจะใช้สารกำจัดวัชพืชประเภทก่อนงอกและหลังงอกตามลำดับ โดยชนิดวัชพืชที่ขึ้นในแปลงปลูกช่วงแรกจะเป็นวัชพืชใบแคบ วัชพืชใบกว้าง และวัชพืชวงศักร แต่เมื่ออ้อยมีอายุประมาณ 4-5 เดือนขึ้นไป จะเริ่มมีวัชพืชเถาเลื้อยขึ้น เช่น สะอึก ตดหมูตดหมา และจิงจ้อ เป็นต้น ทำให้ยากต่อการกำจัด เนื่องจากอ้อยมีการเจริญเติบโตปกคลุมพื้นที่ไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าไปทำงานได้เพราะจะทำให้อ้อยได้รับการกระทบกระเทือนเสียหายได้ ส่งผลให้การเจริญเติบโตและผลผลิตของอ้อยลดลง เป็นอุปสรรคในการเก็บเกี่ยวเพราะวัชพืชรากจะเลื้อยพันต้นอ้อย และมีการสร้างเมล็ดร่วงหล่นในแปลงปลูก ซึ่งพร้อมที่จะขึ้นในฤดูปลูกถัดไปเมื่อมีสภาพที่เหมาะสม

จิงจ้อดอกขาว (*Operculina turpethum* (L.) Sativa Manso) เป็นไม้ล้มลุกเลื้อยพัน ต้นเป็นไม้ล้มลุกพันเลื้อย ยาว 5-10 เมตร ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปขอบขนานวงรีหรือรูปขอบขนาน กว้าง 1.5-3.5 เซนติเมตร ยาว 6-9 เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อออกที่ซอกใบ ดอกย่อย 1-3 ดอก กลีบดอกมีสีขาวเหลืองเชื่อมติดกันเป็นรูปกรวย ด้านนอกมีแถบขนที่กลางกลีบ ผลแห้งแตกได้ รูปทรงกลมสีน้ำตาลดำ เมล็ดมีสีน้ำตาลเข้มมีขน ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด (สถาบันการแพทย์แผนไทย, 2542)

ศิริพร (2552) รายงานว่า การศึกษาเกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดจากวัชพืชเฉพาะถิ่นนั้นทำได้ยากเนื่องจากในสภาพธรรมชาติแปลงปลูกพืชชนิดหนึ่งหากไม่มีการใช้สารเคมีเลย ย่อมมีวัชพืชขึ้นปะปนกันหลายชนิด แต่อาจมีวัชพืชบางชนิดเป็นวัชพืชเด่น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพรวมหรือโดยประมาณการ อย่างไรก็ตามต้องให้ความสนใจกับวัชพืชร้ายแรงเป็นพิเศษ เนื่องจากวัชพืชร้ายแรงมักสามารถแข่งขัน แย่งแย่งธาตุอาหาร และปัจจัยจำกัดอื่นๆ กับพืชปลูกได้ดี ทำให้ผลผลิตของพืชปลูกลดลงอย่างมากแม้มีความหนาแน่นต่ำและมักควบคุมได้ยาก วัชพืชร้ายแรงส่วนใหญ่มีลักษณะรุกรานและสามารถดำรงอยู่ในธรรมชาติได้ดี โดยมีลักษณะดังนี้ 1) มีการเจริญเติบโตทางต้นอย่างรวดเร็ว 2) สามารถขยายพันธุ์ได้จำนวนมากในระยะเวลาดสั้น 3) สามารถปรับตัวให้มีชีวิตอยู่ได้แม้ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม 4) ส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์มักมีการพักตัวเมื่อสภาพไม่เหมาะสม 5) วัชพืชร้ายแรงหรือพืชรุกรานหลายชนิดมักมีการปลดปล่อยสารบางชนิด ทำให้แมลงหรือศัตรูไม่ชอบ และ 6) การไม่มีศัตรูพืชตามธรรมชาติ ทำให้พืชนั้นเจริญเติบโตได้โดยไม่ถูกรบกวน

ดังนั้น การศึกษาศักยภาพในการแข่งขันของจิงจ้อในอ้อย จึงมีความจำเป็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการวางแผนการจัดการวัชพืชอย่างมีประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตต่อไป

7. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

1. ท่อนพันธุ์อ้อยพันธุ์ k84-200
2. เมล็ดจิงจ้อดอกขาว
3. ดินผสม
4. ไม้ปักแปลง ถุงกระดาษ ถุงตาข่าย
5. ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15
6. บล็อกปูน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.0 เมตร

- วิธีการ

วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 4 ซ้ำ มี 5 กรรมวิธี ได้แก่

1. อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 100:0 (8:0 ต้น)
2. อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 75:25 (6:2 ต้น)
3. อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 50:50 (4:4 ต้น)
4. อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 25:75 (2:6 ต้น)
5. อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 0:100 (0:8 ต้น)

การเตรียมต้นกล้าอ้อย ท่อนพันธุ์อ้อยที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3.0 เซนติเมตร ตัดให้มีความยาว 10 เซนติเมตร เพาะในกระถางขนาด 6 นิ้ว และเมื่ออ้อยอายุ 1 เดือน เลือกต้นที่สมบูรณ์ปลูก

การเตรียมต้นกล้าจิงจ้อ นำเมล็ดจิงจ้อแช่น้ำร้อน (อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส) เป็นเวลา 12 ชั่วโมง นำไป เพาะในถาดหลุม เมื่อเมล็ดงอกย้ายปลูกในกระถางขนาด 6 นิ้ว และเมื่อจิงจ้ออายุ 1 เดือน เลือกต้นที่สมบูรณ์ย้าย ปลูก

ปลูกอ้อยและจิงจ้อตามกรรมวิธีที่กำหนดไว้ข้างต้นในบล็อกปูนเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 เซนติเมตร ให้น้ำ ด้วยระบบมินิสปริงเกอร์ในปริมาณที่เท่ากัน กำจัดโรค แมลง และใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

การบันทึกข้อมูล วัดการเจริญเติบโตของอ้อย เช่น ความสูง เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น การแตกกอ และ ปริมาณผลผลิต พร้อมทั้งชั่งน้ำหนักแห้งจิงจ้อขณะเก็บเกี่ยวอ้อย

- เวลาและสถานที่

ดำเนินการทดลองระหว่างเดือนตุลาคม 2553 - กันยายน 2555 ณ เรือนทดลอง กลุ่มวิจัยวัชพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

ความสูงอ้อย ที่ระยะ 1 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 อ้อยมีความสูง ที่สุด 66.7 เซนติเมตร ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 และ 50:50 แต่ แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 75:25 ซึ่งอ้อยมีความสูง 52.8 เซนติเมตร ที่ระยะ 2 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 และการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 อ้อยมีความสูงที่สุด เท่ากับ 89.8 และ 83.5 เซนติเมตร ตามลำดับ และไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อย กับจิงจ้อ อัตราส่วน 50:50 ซึ่งอ้อยมีความสูง 79.3 เซนติเมตร ที่ระยะ 3 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับ จิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 อ้อยมีความสูงที่สุด คือ 112.8 เซนติเมตร และแตกต่างกันทางสถิติกับกรรมวิธีอื่น ที่ ระยะ 4, 5 และ 6 เดือน หลังย้ายปลูก ความสูงของอ้อยในทุกกรรมวิธีไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1)

เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นอ้อย ที่ระยะ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 เดือน หลังย้ายปลูก ในกรรมที่ปลูกอ้อยไม่ แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

การแตกกอของอ้อย ที่ระยะ 2 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 และ 75:25 อ้อยมีการแตกกอมากที่สุด เท่ากับ 2.5 และ 2.4 ลำ/กอ ตามลำดับ และไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 50:50 ซึ่งอ้อยมีการแตกกอ 2.1 ลำ/กอ ที่ระยะ 3 และ 4 เดือน หลังย้ายปลูก ในกรรมวิธีที่ปลูกอ้อย การแตกกอของอ้อยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ที่ระยะ 5 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0, 75:25 และ 50:50 อ้อยมีการแตกกอมากที่สุด เท่ากับ 3.6, 3.3 และ 3.0 ลำ/กอ ตามลำดับ แต่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 ซึ่งอ้อยมีการแตกกอ 2.2 ลำ/กอ และที่ระยะ 6 เดือน หลังย้ายปลูก การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 อ้อยมีการแตกกอมากที่สุด เท่ากับ 4.0 ลำ/กอ และไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 75:25 ซึ่งอ้อยมีการแตกกอ 3.4 ลำ/กอ (ตารางที่ 3)

น้ำหนักแห้งของจิงจ้อขณะเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย พบว่า กรรมวิธีการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 0:100 ให้น้ำหนักแห้งจิงจ้อสูงสุด เท่ากับ 745.0 กรัม ซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 ให้น้ำหนักแห้งจิงจ้อ เท่ากับ 745.0 กรัม แต่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยและจิงจ้อ อัตราส่วน 50:50 และ 75:25 ซึ่งให้น้ำหนักแห้งจิงจ้อ เท่ากับ 430.0 และ 315.0 กรัม ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ผลผลิตอ้อย พบว่า การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 ให้ผลผลิตอ้อยสูงสุด เท่ากับ 19.0 กิโลกรัม และแตกต่างกันทางสถิติกับกรรมวิธีอื่น การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 75:25 ให้ปริมาณผลผลิตอ้อยรองลงมา เท่ากับ 13.8 กิโลกรัม แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 50:50 ซึ่งให้ผลผลิตอ้อย 9.6 กิโลกรัม และการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 25:75 ซึ่งให้ผลผลิตอ้อยน้อยที่สุด เท่ากับ 5.6 กิโลกรัม

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

1. ความสูงอ้อย ที่ระยะ 1-3 เดือน หลังย้ายปลูก มีความแตกต่างกันตามอัตราส่วนการปลูกอ้อยกับจิงจ้อ แต่หลังจากนั้นไม่แตกต่างกัน
2. อัตราส่วนการปลูกอ้อยกับจิงจ้อไม่มีผลต่อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้นอ้อย แต่มีผลต่อการแตกกอของอ้อย ที่ระยะ 4 เดือน หลังย้ายปลูกไปแล้ว
3. การปลูกอ้อยกับจิงจ้อ อัตราส่วน 100:0 ให้ผลผลิตอ้อยสูงสุด เท่ากับ 19.0 กิโลกรัม

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สามารถนำข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองไปปรับใช้กับการจัดการจิงจ้อดอกขาวในแปลงผลิตอ้อยของเกษตรกร

11. คำขอขอบคุณ (ถ้ามี)

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยพืช ที่ให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ทดลอง ตลอดจนผู้อำนวยการเกษตรกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ที่ให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ทดลอง ตลอดจนเจ้าหน้าที่เกษตรกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ที่ให้การทดลองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

12. เอกสารอ้างอิง

เกลียวพันธ์ สุวรรณรักษ์. 2546. วัชพืชในไร่อ้อยและการป้องกันกำจัด. กรมวิชาการเกษตร กรุงเทพฯ.

33 หน้า.

ศิริพร ซึ่งสนธิพร. 2552. พืชต่างถิ่น: วัชพืชในประเทศไทย. หน้า 13-21 ใน: เอกสารประกอบการฝึกอบรม วัชพืชสำคัญและการจัดการในพืชเศรษฐกิจ. กลุ่มวิจัยวัชพืช 29-30 เมษายน 2552 ณ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร กรุงเทพฯ.

สถาบันการแพทย์แผนไทย. 2542. ผักพื้นบ้านภาคเหนือ. สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ. 280 หน้า.

13. ภาคผนวก

ตารางที่ 1 ความสูงอ้อย ที่ระยะ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 เดือน หลังย้ายปลูก

กรรมวิธี	ความสูงอ้อย (เซนติเมตร) ^{1/}					
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	6 เดือน
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 100:0	61.9 ab	83.5 a	104.5 b	126.7 a	147.2 a	174.6 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 75:25	52.8 b	71.7 b	96.9 b	132.7 a	153.1 a	181.3 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 50:50	58.6 ab	79.3 ab	100.9 b	138.3 a	161.3 a	192.0 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 25:75	66.7 a	89.8 a	112.8 a	124.2 a	141.6 a	168.7 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 0:100	0.0 c	0.0 c	0.0 c	0.0 b	0.0 b	0.0 b
ค่าเฉลี่ย	48.01	64.85	82.99	104.40	120.65	143.34
CV (%)	12.00	10.22	5.85	15.85	15.49	15.92

^{1/} ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 2 เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นอ้อย ที่ระยะ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 เดือน หลังย้ายปลูก

กรรมวิธี	เส้นผ่าศูนย์กลาง (เซนติเมตร) ^{1/}					
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	6 เดือน
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 100:0	1.5 a	1.7 a	2.0 a	2.3 a	2.5 a	2.7 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 75:25	1.5 a	1.9 a	2.1 a	2.4 a	2.6 a	2.8 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 50:50	1.6 a	1.9 a	2.2 a	2.4 a	2.6 a	2.9 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 25:75	1.6 a	1.8 a	2.1 a	2.5 a	2.7 a	2.9 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 0:100	0.0 b	0.0 b	0.0 b	0.0 b	0.0 b	0.0 b
ค่าเฉลี่ย	1.23	1.44	1.67	1.90	2.07	2.26
CV (%)	6.88	7.94	7.55	8.99	7.97	7.60

^{1/} ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3 การแตกกอ ที่ระยะ 2, 3, 4, 5 และ 6 เดือน หลังย้ายปลูก

กรรมวิธี	การแตกกอ (ลำ/กอ) ^{1/}				
	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	6 เดือน
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 100:0	2.5 a	2.6 a	2.7 a	3.6 a	4.0 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 75:25	2.4 a	2.6 a	2.6 a	3.3 a	3.4 ab
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 50:50	2.1 ab	2.3 a	2.5 a	3.0 a	3.2 b
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 25:75	1.7 b	2.0 a	2.1 a	2.2 b	2.3 c
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิงจ้อ 0:100	0.0 c	0.0 b	0.0 b	0.0 c	0.0 d
ค่าเฉลี่ย	1.75	1.87	2.00	2.41	2.57
CV (%)	15.21	27.15	24.64	20.59	18.73

^{1/} ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 4 น้ำหนักแห้งของจิ้งจ้อขณะเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อยและผลผลิตอ้อย

กรรมวิธี	น้ำหนักแห้งจิ้งจ้อ ^{1/} (กรัม)	ผลผลิตอ้อย (กิโลกรัม)
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิ้งจ้อ 100:0	0.0 c	19.0 a
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิ้งจ้อ 75:25	315.0 b	13.8 b
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิ้งจ้อ 50:50	430.0 b	9.6 bc
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิ้งจ้อ 25:75	642.5 a	5.6 c
อัตราส่วนระหว่างอ้อยกับจิ้งจ้อ 0:100	745.0 a	0.0 d
ค่าเฉลี่ย	426.5	9.61
CV (%)	18.93	30.42

^{1/} ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%